■ روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران ■ صاحب امتیاز: سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران ■ مدیرمسئول: مهدی گیوه‌کی

دوشنبه ۲۸ شهریور ۱۴۰۱ | ۲۲ صفر ۱۴۴۴ | ۲۰ صفحه | سال بیست‌وسوم - شماره ۶۳۱۲ | استان تهران و البرز ۴۰۰۰ تومان - دیگر استان‌ها ۳۵۰۰ تومان | Monday -Sep 19 ,2022

■ تهران، بلوار میرداماد، جنب مسجد الغدیر، شماره ۱۲۹ ■ تلفن: ۲۳۰۰۴۰۰۰-۰۲۱
■ دورنگار تحریریه: ۲۳۰۰۴۴۳۳ ■ سازمان توزیع: ۶۱۹۳۳۱۱۵ ■ کدپستی: ۱۹۱۱۶۱۸۴۱۳
■ امور مشترکین: ۶۱۹۳۳۱۱۵ ■ سازمان آگهی‌ها: ۴۹۱۰۵۰۰۰ ■ شماره پیامک: ۳۰۰۰۱۱۲۴۰
■ تلفن گویا: ۲۳۰۰۴۴۴۴ ■ چاپ: چاپخانه روزنامه جام جم
■ شاپا: ISSN1735-3637 ■ پایگاه اطلاع رسانی روزنامه: www.jamejamdaily.ir
■ پست الکترونیکی: info@jamejamdaily.ir

امروز در تاریخ

- قرارداد نفتی ایران با کنسرسیوم بین‌المللی / ۱۳۳۳
- واکنش به توافق مصر و اسرائیل در کمپ دیوید / ۱۳۵۷
- وفات دکتر شکوئی، چهره ماندگار جغرافیا / ۱۳۸۴
- سالمرگ ایتالو کالوینو، نویسنده / ۱۳۳۷

واحه

فلک در خاک می‌غلتید از شرم سرافرازی
اگر می‌دید معراج زپا افتادن ما را

بیدل

اوقات شرعی

اذان ظهر: ۱۲:۵۸	غروب آفتاب: ۱۹:۰۶
اذان مغرب: ۱۹:۲۴	نیمه‌شب شرعی: ۰۰:۱۶
اذان صبح (فردا): ۰۵:۲۶	طلوع خورشید (فردا): ۰۶:۵۰

حکمت

امام جواد (ع)

اگر جاهل سکوت می‌کرد، مردم اختلاف نمی‌کردند

بحارالانوار

نکته روز

درجست‌وجوی خانه

بازار خانه‌های خالی در کشور به تفکیک استان‌ها

موضوع خانه‌های خالی در ایران موضوع تازه‌ای نیست اما با بحرانی‌تر شدن وضعیت مسکن هر سال آمارهای عجیب وجود این خانه‌ها بیشتر به چشم می‌آید. مجلس یازدهم هم در ابتدای روی کار آمدن خود مانور بسیاری برای به جریان انداختن قانونی که از آن با نام «مالیات بر خانه‌های خالی» یاد می‌شد انجام داد.

به طوری که بهارستان چنین عنوان کرده بود که ساماندهی به وضعیت این خانه‌ها می‌تواند بخشی از وضعیت نامناسب مسکن در ایران را چاره کند. هرچند این طرح پس از چند سال فرازونشیب بی‌نتیجه ماند و رقم‌های اعلامی در ارتباط با اخذ مالیات از این خانه‌ها ناچیزتر از آن است که حتی در این گزارش قید شود! پیش از این آماری مبنی بر وجود ۲/۵ میلیون خانه خالی در ایران گفته شده بود. در همان زمان اعلام رسمی این خبر اما وجود این خانه‌ها به تفکیک استان‌ها هم منتشر شد که نتایج آن مربوط به سال ۹۵ و البته جالب توجه است. درصدهای اعلامی با توجه به تعداد واحدهای مسکونی است.

زنجان	کهگیلویه و بویراحمد	لرستان	البرز	خراسان جنوبی	اصفهان
۷/۸۲	۷/۵۸	۷/۴۴	۱۶/۲۴	۱۵/۱۷	۱۴/۵۶
۲۳۶۳۷	۱۳۶۹۲	۳۵۸۱۰	۱۳۲۴۰۹	۳۱۳۵۰	۲۴۲۰۹۰

استان‌هایی با کمترین خانه خالی — استان‌هایی با بیشترین خانه خالی

لیست درمانی به‌جای نظارت

چرا به جای نظارت بر مراکز مشاوره، فهرست روان‌شناس‌نماها منتشر می‌شود؟

سازمان نظام روان‌شناسی در تغییر رویه معمول خود طی یک دهه اخیر سومین فهرست از اسامی روان‌شناسانی که مدرک ندارند را منتشر کرده است. اتفاقی که سه ماه پیش برای نخستین بار افتاد و اتفاقا اسامی افراد شناخته‌شده‌ای در میان آن فهرست قرار داشت و همین موضوع واکنش‌های مختلفی را هم برانگیخت. سه ماه قبل نخستین فهرست از «غیرروان‌شناسان فاقد مجوز» شامل ۱۴۴ اسم در حالی از سوی سازمان نظام روان‌شناسی و مشاوره کشور منتشر شد که در بین آن، اسامی افراد شناخته‌شده‌ای دیده می‌شد. این اقدام سازمان نظام روان‌شناسی و مشاوره کشور با واکنش‌های متعددی مواجه شد و پس از آن بود که محمد حاتمی، رئیس سازمان نظام روان‌شناسی و مشاوره کشور با بیان این‌که وظیفه داریم در این رابطه به مردم اطلاع‌رسانی کنیم، اعلام کرد هیچ‌کدام از افرادی که اسامی آنها در فهرست درج شده است، مدرکی ندارند و اگر غیر از این است مدارک خود را منتشر کنند. همه این اقدامات در فضای عمومی با استقبال روبه‌رو شد، رسانه‌ها از لزوم برخورد با روان‌شناسان زرد گفتند و شهروندان هم حداقل متوجه شدند سفره دل‌شان را پای چه کسانی باید باز کنند. اما همچنان چند سؤال در ماجرای پیش رو شکل می‌گیرد؛ اولین نکته معطوف به همین اقدام سازمان نظام روان‌شناسی است، این‌که آشکار شدن متخلفان در وضعیت کنونی گام اولیه است و مهم‌تر از این موضوع برخورد با کسانی است که از روان شهروندان کاسبی می‌کنند. نکته‌ای که البته در نشست خبری دیروز رئیس این سازمان هم اشاره‌ای به آن شد. محمد حاتمی، رئیس سازمان نظام روان‌شناسی و مشاوره کشور با بیان این‌که شعبات موجود در قوه‌قضاییه اهتمام ویژه‌ای به رسیدگی به تخلفات حوزه روان‌شناسی و مشاوره ندارند و نیاز است تا شعبه ویژه‌ای برای رسیدگی به این تخلفات ایجاد شود، اعلام کرد که باید شورای هماهنگی ملی برای نظارت بر غیرروان‌شناسان فاقد مجوز ایجاد شود. اما اگر کمی به عقب‌تر برویم شاید سؤال‌های مهم‌تری در این میانه شکل بگیرد که رفتن پی پاسخ این سؤال‌ها شاید موثرتر از برخوردهای احتمالی با روان‌شناسان زرد باشد. سازمان نظام روان‌شناسی و مشاوره کشور شش روز پس از انتشار فهرست اول غیرروان‌شناس فاقد مجوز که شامل نام ۱۴۴ نفر بود، فهرست دوم را با اسم ۶۱ روان‌شناس‌نما در ۳۲ صفحه که به صورت غیرقانونی در حیطه روان‌شناسی در حال فعالیت هستند، منتشر کرد. بازار این گروه پررونق بوده و این یعنی بسیاری به مشاوره روان‌شناسی نیاز دارند اما پا به کلینیک‌های مجاز مشاوره نمی‌گذارند. آنچه بدیهی به نظر می‌رسد چرایی این اقدام شهروندان است. تا مدت‌ها رفتن به کلینیک‌های مشاوره به نوعی تابو محسوب می‌شد، چراکه اغلب به‌واسطه وجود باورهای اشتباه روی این افراد انگ جنون خورده می‌شد. این باور اما حالا مدتی است منسوخ شده و دلیل اولیه نرفتن به این مراکز عموما قیمت‌های گزاف درخواستی از سوی این کلینیک‌هاست. هر چند سازمان نظام روان‌شناسی تعرفه‌های قانونی برای این کلینیک‌ها لحاظ کرده اما بر خود این سازمان هم روشن است که کمتر مراکزی هستند که در بند این تعرفه‌ها باشند. شاید بهتر بود در کنار رسیدگی به موضوع روان‌شناس‌نماها این سازمان نظارت کاملی بر عملکرد این مراکز داشت تا بیرون از حوزه تعریفی خود این سازمان از مراجعان دریافت‌های نامعقول نداشته باشند. وقتی از غیرمعمول برای این ویزیت‌ها حرف می‌زنیم به این معناست که به عنوان مثال در حالی تعرفه نظام روان‌شناسی کمی بیش از ۲۰۰ هزار تومان برای ۴۵ دقیقه مشاوره است که اغلب این مراکز ارقامی بالاتر از ۶۰۰ هزار تومان برای همین زمان درخواست می‌کنند. در کنار این موضوع هم باید به بی‌توجهی مسئولان به وضعیت روانی شهروندان اشاره کنیم، این‌که با وجودی که خود سازمان‌های رسمی روایت می‌کنند بیش از ۳۰ درصد مردم ایران دچار یکی از اختلالات کنونی هستند و این آمار هم مربوط به پیش از دوره فراگیری است که همچنان خدمات نظام درمانی تعهدی در ارتباط با تحت پوشش بیمه قرار دادن این خدمات مشاوره روانی قائل نیست. معنای این گزاره‌ها به طور ساده این است که بستر مهیای فعالیت روان‌شناس‌نماها را دقیقا نهادهایی همچون سازمان نظام روان‌شناسی ایجاد کرده‌اند که به‌جای نظارت بر حسن اجرای قوانین خود (رعایت تعرفه‌ها در مراکز مشاوره) به روان‌شناسان زرد تاخته‌اند.

پیشخوان

شهرهای ناپیدا

امروز سالمرگ ایتالوکالوینو، نویسنده ایتالیایی است. شاید بهترین معرفی برای کتاب «شهرهای ناپیدا» که بهمن رئیسی آن را ترجمه و نشر خورشید منتشر کرده همان مقدمه کالوینو در ابتدای کتاب باشد. «در شهرهای ناپیدا از شهرهای عینی موجود و قابل مشاهده خبری نیست. تمام شهرهای آن خیالی هستند. کتاب از فصل‌های کوتاهی تشکیل شده و هر فصل فرصت مناسبی است برای تفحص و تامل در مسائلی که درخصوص شهرها صادق است.» سفر به شهرهای ناپیدا از ورای گفت‌وگوی خان مغول و مارکوپولو آغاز می‌شود. شهرهایی که به ظاهر خیالی هستند. کالوینو می‌گوید: «فکر می‌کنم در این کتاب چیزی مانند آخرین اثر عاشقانه خود در مورد شهرها را نوشته باشم، البته این کار را زمانی انجام داده‌ام که زندگی در آنها مشکل‌تر از همیشه شده است.» کالوینو در شهرهای ناپیدا در باب زندگی انسان شهری می‌نویسد. اما نه آنچنان ملموس که بیشتر شبیه شعری است برآمده از تخیل نویسنده. شهرهایی جادویی، خاص و آمیخته به اغراق. شهرهایی که شاید زمانی همانندی بر کره خاکی به نامی دیگر داشته‌اند، شهرهایی سراسر خیالی و مکان‌هایی خوف‌انگیز و زشت که شاید هر کلانشهر اکنونی در تلاشش برای بهتر و درخشان‌تر شدن روزی به آن قعر برسد. شرح این‌که چگونه پرونده‌هایی برای هر یک از خصوصیات شهری گردآورده و سعی کرده شهرهایی با خصوصیات مشترک را درون چند دسته طبقه‌بندی کند. از شهرها گفتن به تنهایی شاید کاری حوصله سربر به نظر آید، اما نویسنده برای این کتابش جامه‌ای دوخته که هم قامت نام سیاح خوش‌آوازه ونیزی، مارکوپولوست. داستان در حالی از زبان این جهانگرد روایت می‌شود که قوبلای خان، امپراتور مغول، بر سریر پادشاهی تکیه کرده و سعی می‌کند با اشارات و علائم نامفهوم این مرد بیگانه، از چند و چون شهرهای امپراتوریش باخبر شود.

پرسه

مدالی که همه منتظرش بودیم

بالاخره کاروان کشتی ایران طلایی شد؛ اتفاقی که یک هفته انتظارش را کشیدیم. فینال مسابقات وزن ۹۲ کیلوگرم کشتی آزاد قهرمانی جهان بین کامران قاسم‌پور و جیدن کاکس برگزار شد و در پایان ملی‌پوش کشورمان موفق شد با نتیجه ۲ بر صفر از سد حریف آمریکایی خود عبور کند و ضمن پیروزی در این دیدار موفق شد نخستین نشان طلای ایران را در قهرمانی جهان به دست آورد. بعد از این مسابقه کاکس درباره شکست برابر قاسم‌پور بیان کرد: من تلاش کردم حملات زیادی داشته باشم و چون نتوانستم امتیازی به دست آورم من و قاسم‌پور شش‌دقیقه مبارزه کردیم و از آن لذت بردیم. هر دو برای کسب مدال طلا تلاش کردیم. این اولین مدال نقره من بود و باختن برای مدال نقره افتضاح است، اما برای این‌که به اینجا برسم سختی‌های زیادی کشیدم و از هیچ چیزی پشیمان نیستم.

برای دیدن این ویدئو کیوآرکد زیر را اسکن کنید

قاتلان سفید!

سیگار ما را می‌کشد؟ بی‌تحرکی و ورزش نکردن چطور؟ اضطراب‌های روزانه و هوای آلوده و غذاهای فست‌فودی چگونه‌اند؟ اما اگر بدانیم یکی از بی‌رحم‌ترین این قاتلان چیزی است که روزانه ما آن را مصرف می‌کنیم، چه؟ در جامعه امروز، موادغذایی شیرین بیش از همیشه در دسترس است و به طور گسترده برایشان تبلیغ می‌شود. از نوشابه‌های انرژی‌زا و گازدار گرفته تا میان‌وعده‌هایی با قند بالا، همه و همه خوراکی‌هایی هستند که بشر را گرفتار مصرف زیاد موادغذایی شیرین کرده است. مصرف بیش از اندازه شکر، خبر بدی برای سلامت است و مستقیم با چاقی، دیابت نوع ۲ و خرابی دندان ارتباط دارد. هم‌اکنون مردم بسیاری از کشورها با معضل چاقی روبه‌رو هستند و تعداد افراد دارای اضافه‌وزن، رو به افزایش است.

برای دیدن این ویدئو کیوآرکد زیر را اسکن کنید

آزار جنسی در مراسم ملکه

گزارش برخی رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی در انگلیس از موارد متعدد آزار جنسی زنان و دختران در مراسم درگذشت ملکه انگلیس حکایت دارد. گفته شده چندین زن و دختر در صف دیدن تابوت ملکه هدف آزار جنسی قرار گرفتند. پلیس گفته در جست‌وجوی افرادی است که مبادرت به آزار جنسی زنان و دختران کرده‌اند و دو نفر در این زمینه دستگیر شده‌اند. بارها در انگلیس زنان و دختران از این‌که در معابر این کشور هدف انواع آزار و اذیت جنسی قرار می‌گیرند با شیوه‌های گوناگون از جمله تظاهرات اعتراض کرده‌اند و نهادهای حامی زنان بارها از دولت خواسته‌اند امنیت را برای عبور زنان و دختران فراهم کنند. وزارت دادگستری انگلیس خرداد امسال و در پی افزایش شکایت خانواده‌ها و قربانیان آزار و تجاوز جنسی در این کشور اعلام کرد به منظور تسریع در رسیدگی به انبوه پرونده‌های تجاوزهای جنسی در این کشور، دادگاه‌های ویژه راه‌اندازی می‌کند.

چهارراه

معرکه پیری!

پیرترین کشورهای جهان کدامند و با این چالش چه می‌کنند؟

در همان کتاب‌های درسی سال‌های ابتدایی همواره عنوان می‌شد سن معمول انسان‌ها ۱۰۰ سال است. به این معنا که کودکان در برابر این پرسش بدیهی که انسان‌ها چقدر عمر می‌کنند، پاسخ می‌دادند: ۱۰۰ سال. اما این رویه در دهه‌های اخیر به واسطه تغییر سبک زندگی انسان‌ها، رواج غذاهای فست‌فودی و البته تغییرات اقلیمی دچار تحولاتی شده است. این‌که دیگر نباید به طور معمول انتظار داشته باشیم ما ۱۰۰ سال عمر می‌کنیم. شاید همین موضوع بوده که در تعریف سالمندی دولت‌ها «افراد بالای ۶۵ سال» سالمند محسوب می‌شوند. اما دوران سالمندی همواره یکی از چالش‌های مهم دولت‌ها محسوب می‌شود، فارغ از زیرساخت‌های لازم برای زیست شرافتمندانه این افراد، بالارفتن سن جمعیت بیشتری از کشور، به معنای کاهش نیروی کار و البته افزایش هزینه‌های دوران بازنشستگی است. همین موضوعات است که بسیاری از کارشناسان حوزه جمعیت در ایران را نگران از روند سالمندی جمعیت ایران می‌کند. اما در حال حاضر ایران در فهرست ۲۰ کشور سالمند جهان قرار ندارد؛ درحالی که همین دیروز وزارت بهداشت ژاپن اعلام کرده جمعیت سالمندان ۱۰۰ سال به بالا در این کشور از ۹۰ هزار نفر گذشت.

چین - ۱۷۳۳۸۹۰۷۸ نفر سالمند

چین در تازه‌ترین سرشماری‌ها با داشتن بیشتر از ۱۷۳ میلیون فرد بالای ۶۵ سال پیرترین کشور جهان است. تا سال‌های سال این کشور سیاست تک‌فرزندی را اعمال کرده بود و حالا نتایج نادرست چنین سیاستی باعث شده در آن تغییر ایجاد کند و مشوق‌هایی برای فرزندآوری تعیین کند.

رئیس‌جمهور چین اخیرا اعلام کرده کشورش تصمیم به حمایت «از زوج‌هایی که تمایل دارند فرزند سوم داشته باشند» گرفته است. سیاست جدید با هدف بهبود ساختار جمعیتی چین، مقابله موثر با مشکل سالخوردگی جمعیت و حفظ مزیت منابع انسانی کشور انجام شده است.

این تصمیم به معنای بازگشت به پیش از سیاست تک فرزندی است که توسط دولت پکن در سال ۱۹۸۰ و با هدف کنترل رشد جمعیت اتخاذ شده بود.

هند- ۹۳۳۹۱۱۶۳ نفر سالمند

هند به عنوان دومین کشور پرجمعیت جهان از سال‌ها پیش سیاست‌های کنترل جمعیت را به‌طور جدی دنبال کرده تا جایی که حالا صاحب دومین کشور سالمند جهان است. افراط در اجرای سیاست‌های کنترل جمعیت موجب شده است نرخ باروری در دومین کشور پرجمعیت جهان به کمتر از ۱/۶ برسد و ساختار جمعیتی این کشور نیز با عدم تعادل مواجه شود. هیچ دولتی در هند نتوانسته است با موفقیت سیاست‌های جمعیتی کشور را مدیریت کند، از این رو، نرخ باروری هند در دهه ۱۹۷۰، ۲/۳ درصد بوده و اکنون در سال ۲۰۱۹ به ۱/۶ درصد و کمتر از حد جانشینی رسیده است. این در حالی است که این کشور هم اکنون پس از چین، دومین کشور پرجمعیت جهان است. این مسأله حاکی از رشد بحران جمعیتی در دومین کشور پرجمعیت جهان است.

آمریکا -۵۵۹۷۴۶۵۱ نفر سالمند

رویه آمریکا هم در رابطه با سیاست‌های جمعیتی تقریبا همانی است که در رابطه با کشورهای چین و هند بود. در نیمه دوم دهه ۶۰ کنگره آمریکا برای پاسخ به عطش سیاست‌های ضدبشری کنترل جمعیت وارد معرکه شد و برای کاهش جمعیت در داخل و خارج از کشور بودجه‌های فدرال را تصویب کرد. اما خیلی زود آنها نه تنها این رویه را تغییر دادند، بلکه به دنبال اجرای این سیاست در کشورهای دیگر بودند. باور آنها این بود که با افزایش سن در کشورهای دیگر قدرت آنها افزایش خواهد یافت. همین بود که مسئولان آمریکایی به دنبال افزایش جمعیت این کشور از طریق سیاست‌هایی چون تخفیف‌های مالیاتی به والدینی که در خانه می‌مانند و از فرزندان نگهداری می‌کنند به دنبال ترویج راه‌حل‌های جدید خانواده‌محور هستند.

ژاپن-۳۶۰۱۶۱۸۹ نفر سالمند

ژاپن هم در شیب تند سراشیبی سالمندی است. همین دیروز خبر آمده وزارت بهداشت ژاپن اعلام کرده جمعیت سالمندان ۱۰۰ سال به بالا در این کشور از ۹۰ هزار نفر گذشت. افت شدید جمعیت ژاپن در سال ۲۰۰۴ سرعت گرفت و در حال حاضر سریع‌تر از هر کشور دیگری در جهان به سمت پیری می‌رود. بیش از ۲۲ درصد از ژاپنی‌ها در حال حاضر ۶۵ ساله یا مسن‌تر هستند و این گزارش و گزارش‌های دولتی تصریح می‌کنند تا سال ۲۰۶۰ تقریبا ۴۰ درصد ژاپنی‌ها ۶۵ ساله یا مسن‌تر خواهند بود. دولت ژاپن در این خصوص به سیاست مهاجرپذیری نیز فکر می‌کند تا حدود ۲۰۰ هزار نفر از جمعیت کاری ژاپن با مهاجران خارجی جبران شود؛ البته این یک ریسک بزرگ محسوب می‌شود. مسئولان این کشور معتقدند نرخ رشد جمعیت از ۱/۳۹ کنونی باید به حدود ۲ درصد برسد و این نیازمند یک بازسازی جدی در اعتقادات اجتماعی مردم این کشور است.